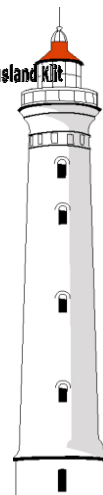

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit

Hinnerup den 25. juni 2015

Dok: ind-juni-2015.docx

Naturstyrelsen Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk

Ang:
VVM FOR Vesterhav Syd Havmøllepark
j.nr. NST-131-00169

Indsigelse mod den planlagte placering af Havmøllepark Vesterhav Syd som beskrevet i "Forslag til Kommuneplantillæg nr. 53 til Ringkøbing-Skjern kommunes kommuneplan 2013 - 2024 med VVM-redegørelse."

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmslands Klit¹ (efterfølgende benævnt som *Sammenslutningen*) gør hermed indsigelse mod planerne om at etablere Havmøllepark Vesterhav Syd, som beskrevet i ovennævnte kommuneplantillæg med tilhørende VVM redegørelse.

Indsigelsen er begrundet i følgende:

A) Mangelfuld inddragelse af offentligheden forud for beslutningen om valg af placeringen for Havmøllepark Vesterhav Syd.

B) Manglende beskrivelse og konsekvensvurdering af mulige alternativer til den nu foreslåede placering af havmølleparken.

C) Havmølleparkens visuelle påvirkning på klitlandskabet og det frie udsyn over havet med deraf følgende uheldige konsekvenser for den rekreative og naturmæssige oplevelse af kystområdet.

D) Mangelfuld beskrivelse af de socioøkonomiske effekter af havmølleparken for så vidt angår turisme og ejendomsværdier.

ad A)

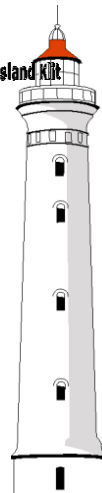
Mangelfuld inddragelse af offentligheden forud for beslutningen om valg af placeringen for Havmøllepark Vesterhav Syd.

- Det fremgår af planlovens² § 1, stk. 5, "at offentligheden i videst muligt omfang skal inddrages i planlægningsarbejdet".

¹ Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmslands Klit repræsenterer ca. 2500 sommerhusejere fra 19 grundejerforeninger i området.

² Lovbekendtgørelse nr. 587 af 27.05.2013

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit

- Allerede forud for igangsætningen af idéfasen har planmyndighederne meldt ud, at områdeafgrænsningen for Havmøllepark Syd ikke er til diskussion, da placeringen er besluttet af et energipolitisk flertal i Folketinget.
- I forbindelse med en høring over den såkaldte "screeningsrapport" over mulige kystnære havmølleområder rundt om i landet har daværende klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard været i dialog med borgmestrene i kommunerne ud til de områder, hvor der planlægges kystnære havmøller for at sikre, at der er lokal opbakning til planerne.
- Ministeren har den 28.11.2012 udtalt: "Jeg er meget tilfreds med den store lokale opbakning fra de udvalgte områder og også glad for, at så mange lokale borgere og virksomheder får mulighed for at blive medejere af de nye kystmøller."
- Denne opbakning er ikke fuldt ud til stede for Havmøllepark Vesterhav Syd. Kommunen og Borgmesteren har valgt helt at se bort fra sommerhusejerne, der ser med skepsis på projektet i sin nuværende form. Sammenslutningen har således ikke igennem en offentlig debat haft mulighed for at påvirke og argumentere imod beslutningen. Vores ønske, fremført under idéfasen, om at rykke havmølleparken 20 km ud i Vesterhavet er ikke blevet videresendt og dermed afvist.

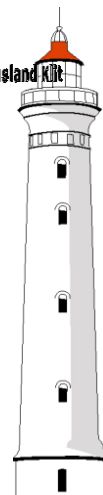
Ad B)

Manglende beskrivelse og konsekvensvurdering af mulige alternativer til den nu foreslåede placering af havmølleparken.

- Af vejledningen om VVM³ fra By og Landskabsstyrelsen fremgår bl.a.: "beskrivelsen af alternativer indeholder et krav til bygherren om at oplyse, hvilke alternativer bygherren har undersøgt, og oplysninger om de vigtigste grunde til valg af alternativ under hensyn til virkningerne på miljøet."
- VVM redegørelsen tager alene afsæt i, at Havmøllepark Vesterhav Syd skal placeres indenfor det angivne undersøgelsesområde, alene begrundet i økonomiske forhold, herunder en forventet mindre produktionspris for strøm på grund af den kystnære placering. Der er ikke foretaget geologiske undersøgelser i området 8 - 20 km fra kysten.

³ Vejledning om VVM i planloven, By og Landskabsstyrelsen 12. marts 2009

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit

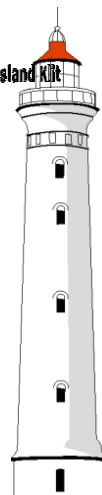
- Miljøpåvirkningerne, herunder de visuelle påvirkninger, i forhold til en placering 20 km fra land eller andet sted, eksempelvis ved at opgradere Horns Rev med mere effekt, er overhovedet ikke omtalt eller vurderet. Vi vil opfordre til, at alternative placeringer undersøges og vurderes nærmere, som det også fremgår af ovennævnte vejledning. Økonomien for landanlæg ved Vesterhav Nord og Syd er ikke sammenlignet med en evt. udbygning ved Horns Rev.
- Det er *Sammenslutningens* opfattelse, at hvis der skal placeres store havmøller i vores område, så skal de rykkes længere ud, så placeringen minder om Horns Rev. Møllerne på Horns Rev ligger ca. 20 km fra land lige syd for vores område. Vi er uforstående overfor, at det energipolitiske flertal i Folketinget ønsker en kystnær placering, der vil være ødelæggende for et af landets mest attraktive ferie- og turistområder, frem for en placering længere ude med respekt for de unikke natur- og rekreative værdier af national og regional interesse, som vores område rummer.

Ad C)

Havmølleparkens visuelle påvirkning på klitlandskabet og det frie udsyn over havet med deraf følgende uheldige konsekvenser for den rekreative og naturmæssige oplevelse af kystområdet.

- I rapporten VVM Del 3 Miljøforhold på land Vesterhav Syd finder man en vurdering af, hvordan landskabet vil blive påvirket af de store vindmøller tæt på kysten.
- Rapporten konkluderer bl.a.: "De bærende karaktertræk i klitlandskabet vurderes ikke forenelige med store tekniske anlæg, særligt på grund af det småkuperede terræn og klithedens rumlige afgrænsning mod kysten, som de høje klitter langs kysten skaber (Figur 23-7). Dermed er landskabet præget af en lille skala og overordnet lukket ramme, som forholdsmæssigt meget store elementer må forventes at få en meget dominerende og visuelt forstyrrende indflydelse på. Påvirkningen vurderes særlig stor indenfor nærzonen, hvor landskabet vurderes at få et teknisk præg, fordi havmølleparken har en stor udbredelse langs kysten. Også fra de høje klitter vil havmøllernes kystnære placering betyde, at de vil være meget dominerende i landskabsbilledet. Herfra knytter oplevelsen sig til de vide udsigter over havet og på langs af kysten, der kan opleves fra dette højtliggende terræn."
- *Sammenslutningen* har for yderligere at påvise de uheldige visuelle konsekvenser fået lavet yderligere visualiseringer, der viser, hvordan 220 meter høje havmøller vil opleves set fra et åbent hedelandskab bag klitterne (det åbne landskab mellem Fladsbjergvej og Opstrupsvej i Klegod). Møllerne vil være alt dominerende i horisonten over klittoppene og ødelægge oplevelsen af det uberørte klit- og hedelandskab. Visualiseringerne er vedlagt som bilag til denne indsigelse.

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit

- Det kan også siges på en anden måde: De store havmøller tæt på land vil være medføre uoprettelige skader på de natur- og rekreative oplevelser af det uberørte kystlandskab, oven i købet beliggende i ét af landets allermest attraktive ferie- og turistområder.
- Vi er uforstående overfor, at planmyndighederne ikke forholder sig til sådanne meget alvorlige miljøpåvirkninger og blot konstaterer, at der er tale om en væsentlig visuel påvirkning af hele Holmslands Klit fra Hvide Sande til Houvig nord for Søndervig. Planmyndighederne undgår at gå ind i en argumentation for, hvorfor sådanne landskabelige ødelæggelser kan forsvares netop i vores område, herunder undgår at afveje dem med mulige alternativer.
- Formålet med en VVM redegørelse må være, at planmyndighederne tage konsekvenserne af de miljøfaglige vurderinger og ændrer eller opgiver projektet.

ad D)

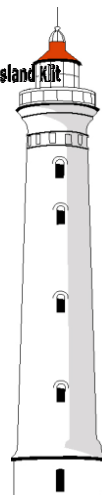
Mangelfuld beskrivelse af de socioøkonomiske effekter af havmølleparken.

- De socioøkonomiske konsekvenser omhandler bl.a. planmyndighedernes vurdering af, hvordan Havmøllepark Vesterhav Syd vil påvirke ejendomspriserne samt turisterhvervet i området. Vi er uenige i planmyndighedernes konklusioner, som er anført i baggrundsrapporten "Socioøkonomi".

Om ejendomspriserne:

- Planmyndighederne baserer deres vurdering på, at en lokal ejendomsmægler (Henrik Gade, Nybolig Ringkøbing) har udtalt af, at de store havmøller kun i begrænset omfang vil påvirke ejendomspriserne og planmyndighederne konkluderer derfor, "at Vesterhav Syd Havmøllepark vil have en ubetydelig negativ påvirkning på ejendomspriserne i det berørte område". En anden lokal ejendomsmægler Lars Kvist EDC vil dog ikke selv købe sommerhus i området!
- Ved telefonisk henvendelse fra os har ejendomsmægleren (Henrik Gade Nybolig Ringkøbing) oplyst, at udtalelsen er baseret på hans vurdering af markedet samt kontakt til kollega i Blåvand, hvor Horns Rev møllerne ikke har påvirket ejendomspriserne.
- Endvidere henviser planmyndighederne til en ejendomsmægler i Nysted, som på baggrund af erfaringerne med Nysted Havmøllepark har udtalt, at havmøllerne ikke har haft effekt på ejendomspriserne.

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit

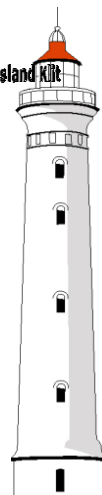
- Sammenligningen med Horns Rev havmøllerne (110 meter høje og placeret mindst 15 km fra kysten) og Nysted havmøllerne (110 meter høje og placeret 10 km fra kysten) er usaglig og ikke seriøs, da den visuelle påvirkning er helt anderledes end 220 meter høje møller kun 4 km fra kysten.
- Hvis planmyndighederne i en VVM redegørelse fremfører vurderinger, bør disse være baseret på uvildige kilder og en objektiv tilgang og ikke subjektive vurderinger.
- Vi sommerhusejere kan frygte, at de kystnære vindmøller vil påvirke ejendomspriserne negativt i området. Og vi tror ikke på den lokale mæglers udsagn.
- Vi frygter, at ejendomsværdierne for sommerhuse i området vil falde, da det vil blive mindre attraktivt at investere i sommerhuse i området, ligesom sommerhusejere vil være mere tilbageholdne med at investere i forbedringer af deres huse, hvis ejendomsværdierne falder og interessen for at leje husene mindskes som konsekvens af, at de rekreative værdier, det uberørte klitlandskab og det frie udsyn udover havet bliver kraftig påvirket af vindmøllerne.

Om konsekvenserne for turismen i området

- Planmyndighederne konkluderer, "at de havbaserede anlæg i værste fald vil have en neutral påvirkning i driftsfasen. Det kan endda tænkes at påvirkningen vil være af positiv karakter."⁴
- Planmyndighederne henviser til erfaringer fra Horns Rev ved Blåvand, hvor projektet ikke har fået antallet af turister til at falde, ligesom det anføres, at møllerne er blevet en turistattraktion, bl.a. med møllecruise fra Esbjerg.
- Med nedlæggelsen af DFDS's rute fra Esbjerg til England er der ikke mere møllecruise fra Esbjerg, da færgeren Dana Sirena er lokaliseret andet sted.
- Både for møllecruise til Horns Rev og til Anholdt parken, som også er nævnt i VVM redegørelsen, gælder, at der har været tale om en meget begrænset aktivitet, der hovedsageligt har været rettet mod lukkede grupper af særligt interesserede, bl.a. faglige interessegrupper, foreninger mv. Der har ikke været tale om generelle turismæssige tiltag, hvorfor planmyndighederne bruger en argumentation, der ikke er dækning for.

⁴ VVM-redegørelse - baggrundsrapport
Socioøkonomi, side 29

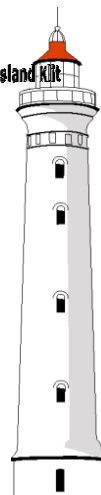
Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit

- Referencen til Blåvand om de turistmæssige konsekvenser er usaglig og useriøs i lighed med referencen til ejendomspriserne i Blåvand, som ovenfor anført. Der er som allerede anført tale om et helt andet projekt med meget mindre møller langt fra kysten. Vi vil uden forbehold være positive overfor en havmøllepark med møllehøjder og en placering som for Horns Rev 1.
- Endelig henviser planmyndighederne i baggrundsrapporten "Socioøkonomi"⁵, at det latente turistpotentiale ved havmøller også fremgår af de offentlige høringssvar til Vesterhav Syd Havmøllepark. Holmsland Klit Turistforening anfører i deres høringssvar, at de ser med positive øjne på anlæggelsen af kystnære havmøller.
- Planlægningsmyndighederne tager uden videre turistforeningens subjektive og udokumenterede udsagn for pålydende og bruger dette som et væsentligt argument for, at Havmøllepark Syd ikke påvirker turismen, - måske endda har en positiv indvirkning.
- Vi finder denne påstand besynderlig, da det uberørte klitlandskab og det frie udsyn over havet jo netop er det Ringkøbing Fjord samarbejdet i dag markedsfører område på. Ringkøbing-Skjern kommune markedsfører sig med at være "Naturens Rige"!
- Vi har bemærket, at Turistforeningens udtalelse er fremsendt igennem Hvide Sande Service Group og således synes afstemt med havneinteresserne. Vi er også bekendt med, at ikke alle indenfor turisterhvervet bakker op om turistforeningens holdning, Områdets største campingplads med 100.000 overnatninger om året er dybt betænkelig ved konsekvenserne for virksomheden af havvindmøller placeret lige uden for campingpladsen. Campingpladsen har allerede nu taget konsekvensen og undladt nyinvesteringer.
- Vi ønsker, at beslutningsgrundlaget baseres på objektive og saglige vurderinger af påvirkningerne på turisterhvervet ved brug af faglige og objektive undersøgelser fra anerkendte analyse- og forskningsinstitutioner. Vi vil opfordre planmyndighederne til at iværksætte en nærmere objektiv undersøgelse af de turistmæssige konsekvenser baseret på et nærmere kendskab til turisternes ønsker og forventninger i forbindelse med deres besøg i området.

⁵ side 29 i rapporten

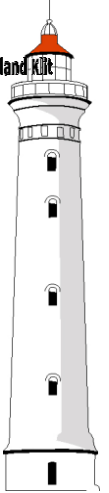
Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit

Sammenfatning

- *Sammenslutningen* er imod planerne om at etablere Havmøllepark Vestehav Syd kun 4 km fra land. Hvis der skal etableres en havmøllepark i vores område med op til 220 m høje vindmøller, skal de rykkes længere ud med en placering i nærheden af 20 km grænsen, hvilket fortsat vil være indenfor rammerne af det oprindelige energipolitiske forlig i Folketinget om de kystnære havmøller.
- Vi havde forventet, at der var foretaget undersøgelser over alternative placeringer, herunder en opgradering af Horns Rev 3, når nu konsekvenserne er som beskrevet i VVM-vurderingen.
- Vi er uforstående overfor, at det energipolitiske flertal i Folketinget ønsker en kystnær placering, der i voldsom grad vil påvirke et af landets mest attraktive ferie- og turistområde med unikke natur- og rekreative værdier af national interesse, som vores område rummer.
- Vi savner en dokumentation for, hvordan en kystnær placering af Havmøllepark Syd vil påvirke PSO afgiften fremfor en placering længere ude som eksempelvis Horns Rev.
- Vi har overfor Folketingets Klima-, Energi- og Bygningsudvalg fremført, at en kystnær placering kun betyder en minimal besparelse for den samlede havmølleudbygning - formentlig under 1 %, sammenlignet med en placering længere ude. En besparelse, der ikke står mål med de påvirkninger i al fremtid, som den kystnære placering medfører.
- Vi har forsøgt at få en dialog med Ringkøbing-Skjern kommune / Borgmesteren og har påpeget de uheldige konsekvenser for sommerhusejerne og turisterhvervet, som vi mener, den kystnære placering indebærer. Kommunen har valgt at se bort fra vores indvendinger og har tilkendegivet overfor de statslige myndigheder, at der er fuld opbakning i lokalområdet til den kystnære placering, hvad der ikke er tilfældet.
- Blandt de mange sommerhusejere på Holmsland Klit er der stor skepsis over for projektet i dets nuværende form. Kommunen tror på vækst i erhvervslivet, men ser bort fra de negative konsekvenser for turismen og beskæftigelsen, der vil være affødt af projektet.
- Vi har forståelse for, at kommunen bakker op omkring Hvide Sande Havns bestræbelser på at få del i "vindmølleeventyret", men vi mener ikke en beliggenhed længere ude fra kysten vil ændre på havnens muligheder for at få del i denne gevinst.
- Med VVM-redegørelsen foreligger der nu et fagligt grundlag for vurdering af konsekvenserne af at etablere havmølleparken.

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit

- Såfremt man trods de påvirkninger, der peges på i redegørelsen, og de betænkeligheder der også fremføres heri, vælger at fastholde en kystnær placering på indtil 4 km, og hvis man samtidig ser bort fra de indvendinger, der lokalt er imod projektet, herunder de problemstillinger der er rejst i denne indsigelse, så må Sammenslutningens indstilling være, at Vesterhav Syd Havmøllepark ikke gennemføres.

På vegne af Forretningsudvalget

Thue Amstrup-Jørgensen

Formand

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit

Birkhøjen 52

8382 Hinnerup

Tlf.nr. 23 73 47 60

Email: tajconsult@mail.dk